

Turinys

Devintoji „Vasara su knyga“ padėjo atrasti naujų pomėgių, sustiprino šeimos ir bendruomenės ryšius, subūrė skaitymo aistrauolius	1
Skaitymo čempionus suskaičiuojame rudenį	1
Per vasarą perskaitę penkias knygas įveikė... patys save	3
Virtuali skaitymo bendruomenė nė vieno nepaliko nuošalyje	5
Visai netrukus – vasaros skaitymo derliaus dalybos.....	5

Devintoji „Vasara su knyga“ padėjo atrasti naujų pomėgių, sustiprino šeimos ir bendruomenės ryšius, subūrė skaitymo aistrauolius

Rugsėjo pradžioje paaiškėja Lietuvos apskričių viešųjų bibliotekų asociacijos ir Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos kasmet rengiamos skaitymo skatinimo akcijos „Vasara su knyga“, vykstančios nuo birželio 1 d. iki rugpjūčio 31 d., rezultatai. Lietuvos bibliotekos kviečia atsigręžti atgal ir išmatuoti praėjusią vasarą... perskaitytomis knygomis.

Skaitymo čempionus suskaičiuojame rudenį

Šiomet jau devintoji akcija, kurią galima pavadinti ir smagiąja skaitymo olimpiada, įtraukė per 28 000 skaitymo iššūkį pasiryžusių priimti dalyvių. Iš [svetainėje](#) užsiregistravusių akcijos dalyvių iššūkį įveikė per 21 000 skaitytojų. Per šią vasarą buvo perskaitytos 129 866 knygos. Kasmet vis gerintas rekordas kol kas lieka pernykštės vasaros nuopelnu (pernai vasarą perskaityta 146 164 knygų, dalyvavo 30 983 žmonių, iššūkį įveikė 23 502 skaitytojai).

Iššūkio esmė – per vasarą perskaityti 5 knygas pagal paskelbtas užduotis. Iš jų populiariausia šiomet tapo „Perskaityk populiarią knygą, kurią skaitė visi, išskyrus tave“ (skaitytojų pasiūlyta užduotis, perskaityta 29 281 knyga). Toliau užduotys pagal populiarumą išsirikiavo taip: „Perskaityk istorinę knygą“ (25 968 knygos), „Perskaityk knygą apie svajonių šalį“ (25 857 knygos), „Perskaityk knygą apie atradimus“ (24 934 knygos) ir „Perskaityk knygą apie sportą“ (23 826 knygos).

[Interneto svetainėje](#) bei socialiniuose tinkluose buvo skelbiamos akcijos skaitymo ambasadorių Virgijo Šidlausko, Juozo Ališausko ir Ginos Viliūnės įkvepiančios knygų rekomendacijos vaikams, paaugliams ir suaugusiesiems. Knygas rekomendavo ir

bibliotekininkai, IBBY Lietuvos skyrius, kiti akcijos draugai.

Tarp skaitytojų geriausiai įvertintų knygų – Leonardo Da Vincio „Da Vincio užrašai“, Kamilio Janickio „Aukso amžiaus damos: tikros istorijos“, Alano Brennerto „Molokajo sala“ ir „Molokajo salos dukra“, Elisabeth Bard „Pietūs Paryžiuje. Meilės istorija su receptais“, Lino Kunigėlio „Jonas Valančiūnas: su kamuoliu – paskui svajonę“, Jael McHenry „Dvasių virtuvė“, Brad Thor „Šnipų vadas“, Karen Rose „Daugiau niekada“, Rūtos Šepetys „Tarp pilkų debesų“ ir kitos.

Į perskaitytų knygų TOP 10 jau nebe pirmus metus pateko Rūtos Šepetys „Tarp pilkų debesų“, Delios Owens „Ten, kur gieda vėžiai“, Jurgos Vilės ir Linos Itagaki „Sibiro haiku“, Antoine'o de Saint-Exupéry „Mažasis princas“, Janosch'o „Panama labai graži“, taip pat – Mary Beth Keane „Šiltinė“, Walterio Teviso „Valdovės gambitas“, Jules Verne'o „Kapitono Grant'o vaikai“, Kęstučio Kasparavičiaus „Tinginių šalis“.

Šiomet akciją koordinavusios Klaipėdos apskrities levos Simonaitytės viešosios bibliotekos Regiono bibliotekų ir vadybos skyriaus vyriausioji metodininkė ir šių metų iššūkio veidas Kornelija Jankauskienė džiaugėsi, kad kasmet auga skaitymo iššūkio dalyvių skaičius ir prie akcijos prisijungia įvairaus amžiaus, socialinės padėties bei išsilavinimo žmonės. *„Siekiamo formuoti pozityvų požiūrį į skaitymą, nes ši veikla lavina vaizduotę, skatina tobulėjimą, kritinį mąstymą, suteikia žinių. Džiugu matyti, kaip entuziastingai žmonės dalyvauja skaitymo iššūkyje, kaip dalijasi savo įspūdžiais, citatomis ir mėgstamiausiomis knygomis, taip puoselėdami stiprią skaitymo kultūrą. Skaitymo iššūkis suteikia galimybę prasmingai leisti laisvalaikį, tampa puikia motyvacija tiems, kas paprastai nesiryžta skaityti arba neturi tam laiko.“*

K. Jankauskienė pabrėžė, kokį didžiulį darbą artėjant iššūkiui, jam vykstant ir jau pasibaigus nuveikia bibliotekos ir jų padaliniai, pateikdami rekomenduojamų knygų sąrašus, paruošdami lentynas ir standus, kurie padeda dalyviams įveikti užduotis, padėdami užsiregistruoti, nuolat skatindami skaitytojus dalyvauti, o galiausiai apdovanodami akcijos dalyvius. *„Galimybė pasinaudoti rekomendacijomis, bendrauti su kitais skaitytojais praturtina skaitymo patirtį ir padeda žmonėms atrasti kūrinius, kurie kitaip galbūt liktų nepastebėti“*, – tikino akcijos koordinatore.

Tačiau atsisveikinimas su vasara jokia būdu nereiškia atsisveikinimo su knyga! Jau rugsėjį prasidės Lietuvos apskričių viešųjų bibliotekų asociacijos ir Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos projekto [„Metai su knyga“ renginiai](#) visoje Lietuvoje – susitikimai su skaitymo ambasadoriais, visus metus kuriamas Lietuvos skaitytojų rekomenduojamų knygų sąrašas, įrašomos ir skelbiamos [tinklaidės](#) – pokalbiai apie

skaitymą su žymiais žmonėmis.

Per vasarą perskaitę penkias knygas įveikė... patys save

Kaip ir kasmet, bibliotekos ne tik stengėsi pasėti derlingą skaitymo grūdą savo aptarnaujamose teritorijose, bet ir varžėsi tarpusavyje. Juk bibliotekai, kurioje akcijos dalyviai perskaitė daugiausia knygų, atiteks skaitymo ambasadorės Ginos Viliūnės įsteigtas prizas – susitikimas su skaitytojais.

Iš viso skaitymo skatinimo akcijoje šiemet dalyvavo 1361 biblioteka. Aktyviausiųjų, kuriose perskaityta daugiausia knygų, trejetukas – tai Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrius (2609 knygos), Šakių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Lukšių padalinys (2438 knygos), Šakių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Gelgaudiškio padalinys (1397 knygos). Toliau aktyviausiųjų dešimtuke išsirikiavo Jurbarko rajono savivaldybės viešoji centrinė biblioteka (1374 knygos), Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešoji centrinė biblioteka (1359 knygos), Kauno rajono savivaldybės viešoji centrinė biblioteka (1309 knygos), Alytaus rajono savivaldybės viešoji centrinė biblioteka (1181 knyga), Švenčionių rajono savivaldybės viešoji centrinė biblioteka (1143 knygos), Šakių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyrius (1135 knygos) ir Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešoji centrinė biblioteka (1132 knygos).

Ne viena iš šių bibliotekų į aktyviausiųjų dešimtuką patenka jau nebe pirmus metus. Tvirtas dalyvavimo akcijoje „Vasara su knyga“ tradicijas puoselėja Jurbarko rajono viešoji biblioteka. Vyriausioji metodininkė Rytė Gedrimienė atskleidė, kas lemia tokius aukštus dalyvavimo vasaros iššūkyje rezultatus: tai ilgalaikė įstaigos strategija, tarp kurios tikslų – skaitymo skatinimas ir ryšio su bendruomene mezgimas. Anot R. Gedrimienės, jurbarkiškiai jau yra pripratę prie dalyvavimo akcijoje „Vasara su knyga“, mielai dalyvauja ir projekto „Metai su knyga“ renginiuose. Šios vasaros sėkmę nulėmė ir bibliotekos įgyvendinamas projektas – mobilioji vasaros skaitymo bibliotekėlė, kuri esant geram orui keliaudavo į Jurbarko karjero paplūdimį, o lietui lyjant – į naująją Jurbarko autobusų stotį, o jos darbuotojai skatindavo skaityti ir dalyvauti akcijoje „Vasara su knyga“. *„Daug kas nulėmė puikius rezultatus – tai ir mūsų bibliotekos padalinių naujųjų darbuotojų vykdoma aktyvesnė komunikacija, dalijimasis pačios vietinės bendruomenės skaitymo patirtimis, asmeninėmis bibliotekininkų rekomendacijomis, ir sutelktas prizų fondas visiems, įveikusiems iššūkį – prizus gamino mūsų bibliotekininkės, atsakingos už neformalųjį*

ugdymą. Įveikusieji iššūkį galėjo išsirinkti dailių raktų pakabuką, krepšelį, skirtuką...“ R. Gedrimienė pridūrė, kad norint sulaukti didesnio skaitymo proveržio, neužtenka vien formaliai dalyvauti akcijoje: bibliotekai reikia ir pačiai imtis iniciatyvų.

Jau ne pirmus metus iššūkyje aktyvumu pasižymi ir Lietuvos audiosensorinės bibliotekos Klaipėdos padalinys, kurio skaitytojai šią vasarą įveikė net 523 knygas. Vyriausioji bibliotekininkė Daiva Žiemelienė papasakojo, kad skaitytojai jau artėjant vasarai klausia apie akciją, domisi naujomis užduotimis, be to, daugelį vilioja ir bibliotekos drauge su socialinių paslaugų centru „Klaipėdos lakštutė“ jau bene septintus metus rengiami garsiniai skaitymai, kurie vyksta po atviru dangumi. *„Mūsų skaitytojai dažniausiai renka knygas, atspausdintas Brailio raštu arba įgarsintas – didelę garsinių knygų pasiūlą teikia virtuali biblioteka ELVIS. Garsiniams skaitymams renkuosi įprasto formato, nedidelės apimties, ne per sudėtingo turinio knygas pagal paskelbtas užduotis. Mūsų auditorijai svarbiausia – pozityvi knygos idėja, jos suteikiama teigiama emocija“*, – teigė D. Žiemelienė. Tokiuose skaitymuose, anot bibliotekininkės, dalyvauja apie 30–50 skaitytojų, turinčių įvairių negalių, kurios jiems netrukdo domėtis gera literatūra. *„Šie mūsų garsiniai skaitymai rengiami kaip biblioterapijos seansai: perskaitę ištrauką, ją aptariame, kalbamės, kaip jaučiamės, ką išgirdome, kaip patys pasielgtumėme tokioje situacijoje. Skaitytojai dalijasi netikėtomis asmeninėmis istorijomis, ratu siunčiame vieni kitiems palinkėjimus. Su iššūkiu „Vasara su knyga“ siejame vien tik teigiamas emocijas!“* – entuziastingai kalbėjo LAB Klaipėdos padalinio vyr. bibliotekininkė Daiva Žiemelienė.

Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos biblioteka tapo pirmąją iš visų akcijoje dalyvaujančių mokyklų bibliotekų: jos skaitytojai įveikė 557 knygas. Bibliotekininkė Gedailė Overlingienė teigė, kad jiedvi su kolege Aiste Mackevičiene yra atradusios būdų, kaip vaikus sudominti ir paskatinti įsitraukti. Pasak G. Overlingienės, akcijai tik prasidėjus, kol vaikai dar mokosi, ji pati eina per klases ir kalbina mokinius dalyvauti. *„Sakau jiems, kad per vasarą perskaityti penkias knygas yra pergalė ne prieš ką nors kitą, o prieš patį save, nes tik patys drąsiausi išdrįsta mesti iššūkį savo tinginystei,“* – dalijosi bibliotekininkė. Vasarai įsibėgėjus, Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos bibliotekininkės rašo paragavimo laiškus tiems, kurie užsiregistravo kaip akcijos dalyviai, skatindamos nenuleisti rankų ir įveikti iššūkį. *„Mūsų bibliotekos skaitytojai, dalyvaujantys akcijoje – ne tik mokiniai, bet ir jų tėvai, mokytojai, jų vaikai. Visada pabrėžiu, kaip smagu priimti vasaros skaitymo iššūkį visai šeimai, tuomet tai ir šeimos varžytuvės!“* – pasakojo G. Overlingienė. Pasak jos, kai kurie mokiniai taip įninka skaityti, kad per vasarą vietoje penkių užregistruoja ir visas dešimt ar netgi daugiau knygų. Bibliotekininkė didžiuojasi nuolatiniiais akcijos dalyviais –

jau greitai progimnaziją baigiančiais vaikais, kurie įsitraukia į iššūkį nuo pat pradinių klasių, ir priduria: „Nors darbo be galo daug, bet matom šios akcijos rezultatus. Kuo daugiau skaitančių, tuo mažiau nosis į telefonus sukišusių!“

Virtuali skaitymo bendruomenė nė vieno nepaliko nuošalyje

Šiomet „Vasara su knyga“ subūrė daugiau nei 15 000 sekėjų socialiniuose tinkluose. FB ir IG įrašais pasiekta iš viso apie 200 000 vartotojų. Paskelbta 13 konkursų ir išdalyta daugiau nei 50 įvairių prizų. Vidutiniškai konkursu pasidalydavo apie 200 sekėjų. „Skaitymas – tai kelias į pasaulį. Iššūkio „Vasara su knyga“ socialinių tinklų sekėjai keliavo per vasarą drauge su mumis: buvo aktyvūs konkursuose, dalijosi skaitymo įspūdžiais, džiaugėsi sėkmėmis. Visa komanda tariame jiems AČIŪ už tokį nuoširdų aktyvumą ir idėjos palaikymą“, – pažymėjo Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos Komunikacijos ir kultūros vadybos skyriaus vadovė Jurga Žilytė.

„Dalyvauju jau ne pirmus metus, kiekvienais metais užduotys vis įdomesnės. Likau sužavėta ir nustebinta knygomis, kurias pasirinkau skaitymui. Pačiai tikrai nekiltų mintis rinktis ir skaityti knygas pagal tokias temas. Džiaugiuosi, jog jau devinti metai iš eilės vyksta iššūkis „Vasara su knyga“. Tai galimybė save išbandyti ir susipažinti su tam tikro žanro knygomis, tobulėti kaip skaitytojui. Ačiū už tokią galimybę šio konkurso organizatoriams“, – socialiniuose tinkluose rašė skaitytoja Dovilė. „Pirmą kartą dalyvauju, ir didžiausias netikėtumas bei iššūkis buvo sportas. Tai šios iniciatyvos dėka atradau šachmatų sportą ir jo pasaulį. Ačiū“, – įspūdžiais dalijosi Vilma. O Gitana džiaugėsi: „Sūnus šiais metais dalyvavo trečią kartą. Šiaip nelengva priprašyti, kad skaitytų knygas vasaros metu, bet jau trečią vasarą dalyvauja šitame iššūkyje. Kai įveikia, didžiuojasi savimi ir nori laimėti prizą. Gal šiais metais pavyks?“

Visai netrukus – vasaros skaitymo derliaus dalybos

Visi įveikę vasaros knygų iššūkį skaitytojai savo bibliotekose bus apdovanoti diplomais ir atminimo dovanėlėmis. Be to, jau įvyko ir loterija, kurios laimėtojų lauks nuostabios dovanos. Žinia apie laimėjimus jau paskelbta [akcijos interneto svetainėje](#) bei socialiniuose tinkluose, laimingiesiems apie tai bus pranešta asmeniškai, jie bus apdovanoti savo bibliotekose.

Pagrindinis rėmėjas, vienas iš seniausių interneto knygynų Lietuvoje [Patogupirkti.lt](#),

įteiks 200 eurų dovanų kuponą. Šiauliuose įsikūrusi didžiausia ir seniausia Lietuvoje dviračių gamintoja [UAB „Baltik Vairas“](#) dovanos specialųjį prizą – ekologišką transporto priemonę dviratį.

Laimėtojų lauks du žvaigždžių galaktikos projektoriai „Galaxy Pro“, keturi „Fujifilm instax“ momentiniai fotoaparatai, šešios išmaniosios apyrankės „Xiaomi Smart Band 7 Pro“, aštuonios belaidės ausinės JBL, keturi „Decathlon“ 100 € vertės dovanų kuponai, „Marshall Acton III Bluetooth“ belaidė kolonėlė, du 200 € vertės kelionių organizatoriaus „Makalius“ kuponai bei daug kitų prizų.

Akcijos rengėjai ir dalyviai dėkingi skaitymo skatinimo svarbą suprantančioms ir prie jo prisidedančioms leidykloms [„Alma littera“](#), [„Aukso žuvys“](#), [„BALTO leidybos namai“](#), [„Briedis“](#), [„Hubris“](#), knygynams [„Vaga“](#), [knygauk.lt](#), [patogupirkti.lt](#), įmonėms [„Echo Stamp“](#), [„Baltik vairas“](#), [„Lieta dėlionės“](#), [ManoTapyba.lt](#), [„Niom niom bouquet“](#), [„Optio“](#), [„Pergalė“](#), [„Pupų pynė“](#), [„Urtės tekstilė“](#), [„Yes for skills“](#), mokymosi platformai internete [Mokslobaze.lt](#)

Akcijos draugai – [virtuali biblioteka ELVIS](#), [IBBY Lietuvos skyrius](#), [Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka](#), iniciatyva [„Biblioteka visiems“](#), pagrindinis informacinis partneris – [LRT](#).

Nuo 2016 m. vasaros metu vykdoma akcija yra Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Skaitymo skatinimo programos 2019–2024 metų plano dalis.

Skaitymo skatinimo akcijos „Vasara su knyga“ rengėjų informacija